EXAMENUL NAŢIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
iulie 2022

Probă scrisă

LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI MATEMATICĂ, METODICA PREDĂRII LB. ȘI LIT. ROMÂNE / COM. ÎN LB. ROMÂNĂ / MAT. / MAT. ȘI EXPL. MED. (ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA ROMÂNĂ)

Model

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de patru ore.**

SUBIECTUL I (60 de puncte)

A. Limba și literatura română (40 de puncte)

1. Se dă textul:

Am iubit de când mă știu
Cerul verii străveziu,
Despletitele răchite,
Curcubeiele pe stânci
Ori pădurile adânci
Sub ger alb încremenite.
Mi-a fost drag pe bărăgane
Să văd fetele morgane
Ori pe crestele din munte
Joc de trăsnete rotunde,

Scurgerea cocorilor,
Pacea înălțimilor,
Semeția pinilor
Plini de scama norilor.

Am iubit iubirea pură,
Floare roșie pe gură
Și în inimă arsură,
În priviri zăpezi candide
Și-n piept voci necontenite.

M-a înfiorat ades
Tot ce gândurile țes
Pe al filelor polei
Dansuri repezi, legănate,
De pe arcuri înstrunate,
Săgetarea de idei...

Toată-această măreție
Ne-a fost dată din vecie...

(Nicolae Labiș, *Am iubit...)*

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

a) Transcrieți, din textul dat, două cuvinte care conțin diftongi. **2 puncte**

b) Alcătuiți un enunț cu sinonimul potrivit sensului din text al cuvântului *pacea.* **2 puncte**

c) Scrieți, din textul dat, patru adjective. **4 puncte**

d) Precizați valoarea morfologică a cuvântului subliniat în versurile: *Am iubit de când mă știu/ Cerul verii străveziu...* **1 punct**

e) Menționați cazul pronumelui personal din propoziția: *Ne-a fost dată pe vecie...* **1 punct**

f) Rescrieți, din textul dat, un predicat verbal și un complement direct. **2 puncte**

g) Numiți felul propoziției subordonate următoare: *... de când mă știu ...* **1 punct**

h) Construiți o frază cu o propoziție subordonată predicativă, introdusă printr-un adjectiv pronominal relativ. **2 puncte**

i) Menționați rolul cratimei în structura *mi-a*. **2 puncte**

j) Explicați, într-un text de 4-6 rânduri, semnificația versurilor:
Am iubit de când mă știu/ Cerul verii străveziu,/ Despletitele răchite,/ Curcubeiele pe stânci/ Ori pădurile adânci/ Sub ger alb încremenite. **3 puncte**

2. Redactați un eseu de minimum 500 de cuvinte în care să prezentați *particularitățile unui text liric* prin referire la o creație poetică aparținând lui Vasile Alecsandri. **20 de puncte**
În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:
- încadrarea textului liric ales în contextul operei lui Vasile Alecsandri;
- prezentarea a trei elemente de structură, de construcție a discursului liric și de limbaj, semnificative pentru textul liric ales (de exemplu: titlu, motiv literar, idee poetică, instanțele comunicării poetice, mărci lexico-gramaticale ale eului liric, elemente de prozodie, figuri de stil);
- comentarea unei idei/imagini poetice semnificative din opera poetică selectată.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului veți primi **16 puncte**.

Pentru **redactarea** eseului veți primi **4 puncte** (*organizarea ideilor în scris, abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct*; utilizarea limbii literare* – 1 punct*; ortografia, punctuația* – 1 punct*; așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

B. Matematică (20 de puncte)

1. Un biciclist a parcurs un drum în trei zile. În prima zi a parcurs o treime din lungimea drumului, a doua zi jumătate din lungimea drumului rămas de parcurs după prima zi și încă 2km, iar în ultima zi a parcurs restul lungimii drumului, adică 18 km. Aflați lungimea totală a drumului. Rezolvați problema printr-o metodă aritmetică. **5 puncte**

2. Aflați numărul x din proporția: $\dfrac{\frac{1}{4}+2+\frac{2}{3}}{\frac{1}{5}+0,2}=\dfrac{x}{3\frac{3}{7}}$. **5 puncte**

3. În trapezul dreptunghic $ABCD$, cu $\sphericalangle A=90^\circ, AB\parallel CD, AB>CD, CD=8\text{cm}$, construim $CE\perp AB$, cu $E\in AB$, unde $CE=4\text{cm}$. Știind că diferența dintre lungimea bazei mari și lungimea bazei mici este egală cu lungimea segmentului CE, aflați:
a) aria trapezului $ABCD$;
b) măsura unghiului CBA;
c) măsura unghiului DCB;
d) raportul dintre aria triunghiului CEB și aria dreptunghiului $AECD$. **7 puncte**

4. O cameră de forma unui paralelipiped dreptunghic are lungimea de $5m$, lățimea de $3m$ și înălțimea de $2,5m$. Pe unul dintre pereți este o fereastră cu lățimea de $1,2m$ și lungimea de $1,5m$, iar pe un alt perete este o ușă cu lățimea de $0,8m$ și lungimea de $2,5m$. Pereții camerei se acoperă cu tapet. Aflați suprafața de tapet necesară. **3 puncte**

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

A. Metodica predării limbii și literaturii române/comunicării în limba română (20 de puncte)

Analizați, în 1-2 pagini, importanța *comunicării prin exprimarea scrisă în învățământul primar*, având în vedere următoarele aspecte:
- argumentarea unui punct de vedere cu privire la rolul organizării textului scris în funcție de scopul redactării;

- menționarea a două exemple de scriere funcțională și a două metode de predare-învățare prin care se realizează exprimarea scrisă în lecțiile de limba română / comunicare în limba română în învățământul primar;
- prezentarea uneia dintre cele două exemple de scriere funcțională menționate.

Notă: Se punctează corectitudinea și coerența textului redactat (1 punct) și încadrarea analizei în limita de spațiu precizată (1 punct).

B. Metodica predării matematicii/matematicii și explorării mediului în învățământul primar (10 puncte)

Competența specifică *Localizarea unor obiecte în spațiu și în reprezentări, în situații familiare* face parte din Programa școlară pentru clasa a III-a, *Matematică*, aprobată prin OMEN nr. 5003/2014.

a) Pornind de la competența specifică dată, scrieți două exemple de activități de învățare pentru o lecție de predare-învățare. **6 puncte**

b) Elaborați un item de evaluare din categoria itemilor obiectivi, aplicabil în evaluarea formării/dezvoltării competenței specifice date, prin valorificarea unuia dintre exemplele de activități de învățare de la subpunctul a). **4 puncte**

Notă: Pentru itemul elaborat se punctează: respectarea formatului itemului, redactarea baremului și corectitudinea științifică a informației de specialitate.